პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

1973
№ 81 (4851)
25 აპრილი, ოთხშაბათი.
ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 18 აპრილიდან

საქართველოს პარტიული აქტივის კრება

23 აპრილს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სხდომათა დარბაზში გაიმართა რესპუბლიკის პარტიული აქტივის კრება.

კრების მუშაობაში მონაწილეობდნენ: საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრები და წევრობის კანდიდატები, სარევიზიო კომისიის წევრები, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსა და სამინისტროების ხელმძღვანელი მუშაკები, საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების პირველი მდივნები და მდივნები იდეოლოგიის დარგში, ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის პოლიტსამმართველოს და სასაზღვრო ჯარების პოლიტგანყოფილების წარმომადგენლები, პარტიული კომიტეტების პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა გამგეები, მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასკომების კულტურის განყოფილებათა გამგეები, რესპუბლიკურ იდეოლოგიურ დაწესებულებათა ხელმძღვანელები, საქართველოს კომკავშირის საოლქო, საქალაქო და რაიონული კომიტეტების მდივნები, პრესის, ტელევიზიისა და რადიოს პასუხისმგებელი მუშაკები, უმაღლესი სასწავლებლების რექტორები, პარტორგანიზაციათა მდივნები და საზოგადოებრივ მეცნიერებათა კათედრების გამგეები, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების დირექტორები და პარტორგანიზაციათა მდივნები, შემოქმედებითი კავშირებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელები, სამეცნიერო და შემოქმედებითი ინტელიგენციის თვალსაჩინო წარმომადგენლები.

კრების პრეზიდიუმში არიან ამხანაგები ბ. გ. გიგიბერია, პ. გ. გილაშვილი, ა. ნ. ინაური, შ. დ. კიკნაძე, პ. ვ. მელნიკოვი, ზ. ა. პატარიძე, ვ. მ. სირაძე, ე. ა. შევარდნაძე, ა. ნ. ჩურკინი, გ. ს. ძოწენიძე, გ. დ. ჯავახიშვილი, ო. ე. ჩერქეზია, თ. ი. მოსაშვილი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდის განყოფილების პასუხისმგებელი მუშაკი ვ. ნ. კოსტეცკი, ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა მუშაკები. პარტიის ვეტერანები, მინისტრები, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების მოღვაწენი, იდეოლოგიურ დაწესებულებათა, უმაღლეს სასწავლებელთა მუშაკები.

კრებამ მოისმინა საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ე. ა. შევარდნაძის მოხსენება „პარტიული ორგანიზაციების ამოცანები იდეურ-პოლიტიკური მუშაობის, მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდის შემდგომი გაძლიერებისთვის „საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის 50 წლისთავის შესახებ“ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენების მიხედვით“.

მოხსენების გამო გაიმართა კამათი.

კამათში გამოვიდნენ: საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის მდივანი მ. შ. ხვარწკია, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მათემატიკისა და ფიზიკის განყოფილების აკადემიკოს-მდივანი ვ. დ. კუპრაძე, საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის კალინინის რაიკომის პირველი მდივანი გ. ნ. ენუქიძე, საქართველოს მწერალთა კავშირის მდივანი თ. ი. ჭილაძე, საქართველოს კომპარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის მდივანი მ. მ. ქაჯაია, თბილისის პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტის პროფესორი თ. მ. ჯაფარლი, თბილისის სამხატვრო აკადემიის რექტორი გ. ა. თოთიბაძე, საქართველოს კომპარტიის წითელი წყაროს რაიკომის პირველი მდივანი გ. ი. ლოლაძე, საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრი ო. ვ. თაქთაქიშვილი, საქართველოს კომპარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პოლიტგანათლების სახლის გამგის მოადგილე ი. ნ. ტეხოვა საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი შ. ა. ზარტავა, ქ. თბილისის 97-ე საშუალო სკოლის დირექტორი ს. ნ. იაროშევსკაია, ვ. ი. ლენინის სახელობის ელმავალსაშენებელი ქარხნის მღარავი კ. ი. ორაგველიძე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერული კომუნიზმის კათედრის გამგე ლ. ე. გორგილაძე, გამომცემლობა „ხელოვნების“ დირექტორი ნ. ს. გურაბანიძე, კინოდრამატურგთა შემოქმედებითი გაერთიანების თავმჯდომარე რ. შ. თაბუკაშვილი, ჟურნალ „საბჭოთა ხელოვნების“ რედაქტორი ო. ნ. ეგაძე.

საბოლოო სიტყვა წარმოთქვა ე. ა. შევარდნაძემ.

(საქინფორმი).

ქართველმა მოჭიდავეებმა მოხიბლეს იაპონია

ხატა: ქართველი ფალავნები კარგი ოსტატები არიან და მათთან ბრძოლა გაკვეთილი იყო ჩვენთვის

ტოკიო, 23 აპრილი. დამთავრდა საქართველოს თავისუფალი სტილის მოჭიდავეთა ნაკრების ერთკვირიანი ტურნე ამომავალი მზის ქვეყანაში. დასკვნითი შეხვედრა ჩატარდა იაპონიის დედაქალაქის ერთ-ერთ უდიდეს დარბაზში — „კისიკინენ ტაიკუკანში“. ამჯერად საბჭოთა სპორტსმენების წინააღმდეგ ტოკიოს უმაღლესი სასწავლებლების ნაკრები იბრძოდა.

52 კგ წონით კატეგორიაში ფუნაცუმ ქულებით სძლია მიქელაძეს და თავისი გუნდი დააწინაურა. მაგრამ მომდევნო შეხვედრაში დობორჯგინიძემ (57 კგ) აშკარად დაჯაბნა მეტოქე და წმინდა გამარჯვებას მიაღწია. ანგარიში გათანაბრდა — 1:1.

შემდეგ წინ კვლავ იაპონელები გადიან: იოკომიძომ (62 კგ) წმინდად მოუგო გ. ყვარელაშვილს. მომდევნო ორთაბრძოლაში მონაწილეობა ვერ მიიღო ტოკიოს ოლიმპიადის პრიზიორმა ნოდარ ხოხაშვილმა, ვინაიდან წინადღით ხელი იტკინა. მისი უმცროსი ძმა აკაკი ბევრს ეცადა აღედგინა წონასწორობა, მაგრამ მხოლოდ ფრეს მიაღწია.

მომდევნო ოთხ ორთაბრძოლაში საქართველოს მოჭიდავეთა უპირატესობა აშკარა იყო. განსაკუთრებით ეფექტური გამოდგა სსრ კავშირის ჩემპიონის ვ. მარშანიას გამოსვლა მოტოგის წინააღმდეგ. მარშანიამ მეორე წუთზე ბეჭებზე დასცა მეტოქე.

მარსაგიშვილი ქულებით გამარჯვებას დასჯერდა მიუნხენის ოლიმპიადის მონაწილე (V ადგილი დაიკავა) დატესთან.

ბოლო ორ წონით კატეგორიაში იაპონელებმა ვერაფერი მოუხერხეს მსოფლიოსა და მიუნხენის ოლიმპიადის ჩემპიონს ლ. თედიაშვილს (იგი 100 კგ წონით კატეგორიაში გამოდიოდა) და ევროპის წლევანდელი ჩემპიონატის მაღალ ლაურეატს ნ. მოდებაძეს.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ნაკრებმა ორი წინა შეხვედრაც მოიგო ტომაში — 6:8 და კასამაში — 7:1.

შეხვედრის შემდეგ იაპონიის ჭიდაობის ფედერაციის პრეზიდენტმა ი. ხატამ განაცხადა, რომ ქართველი ფალავნები კარგი ოსტატები არიან და მათთან ბრძოლა გაკვეთილი იყო ჩვენთვისო.

საქართველოს მოჭიდავეებმა იაპონელები მოხიბლეს არა მარტო სპორტული ოსტატობითა და შემართებით, არამედ ნამდვილი ვაჟკაცობითაც. ექსკურსიაზე ყოფნისას ჩვენმა ბიჭებმა გზად ხანძარი შენიშნეს. იწვოდა საცხოვრებელი სახლი. სპორტსმენები არ დაიბნენ: მაშინვე გადმოვიდნენ ავტობუსიდან და ცეცხლის ჩაქრობას შეუდგნენ. „ბრძოლის ველი“ მათ მაშინაც არ დატოვეს, როცა შემთხვევის ადგილზე სახანძრო რაზმი მოვიდა.

საბჭოთა სპორტსმენების თავგანწირული საქციელი დიდხანს იაპონური პრესის ყურადღების ცენტრში იყო. ადგილობრივმა ხელისუფლებამ გულითადი მადლობა გადაუხადა სტუმრებს თავგანწირვისთვის.

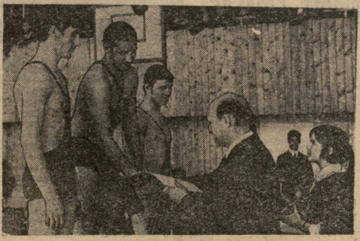

ასე ჩამოყალიბდა ხასიათი

როგორც ვიუწყებოდით, ამას წინათ კლაიპედაში ჩატარდა კლასიკური სტილის ჭაბუკ მოჭიდავეთა საკავშირო პირადი ჩემპიონატი, რომელშიც დიდ წარმატებას მიაღწიეს ჩვენი რესპუბლიკის წარგზავნილებმა. ე. მაჩაიძემ („დინამო“, თბილისი), თ. ტურიაშვილმა („განთიადი“, თბილისი) და ა. მინოსიანმა („დინამო“, სოხუმი) I ადგილები დაისაკუთრეს, ხოლო პ. ოდიშვილი („განთიადი“, თბილისი) მეორე პრიზიორი გახდა.

დღეს ჩვენს მკითხველებს უფრო დაწვრილებით მოვუთხრობთ ერთ-ერთ გამარჯვებულზე — თბილისის 79-ე საშუალო სკოლის მეათე კლასელზე, 17 წლის თეიმურაზ ტურიაშვილზე.

ნორჩი მოჭიდავის სპორტულ წარმატებას არც ისე დიდი ხნის ისტორია აქვს, მაგრამ მის ბიოგრაფიაში არის ერთი საინტერესო მომენტი, რომელმაც ალბათ გარკვეული როლი ითამაშა ახალგაზრდა მოჭიდავის ხასიათის ჩამოყალიბებაში.

ეს მოხდა მარტის დამლევს გომელში, პროფკავშირების ნებაყოფლობითი სპორტსაზოგადოებების პირად-გუნდური პირველობის გათამაშებაში. ტურიაშვილი ამ ტურნირში წარმატებით იბრძოდა და ყველა ღრმად იყო დარწმუნებული, რომ ერთ-ერთ საპრიზო ადგილს დაიკავებდა. ეს რწმენა ერთიორად განმტკიცდა მას შემდეგ, რაც ქართველმა მოჭიდავემ დამაჯერებლად მოუგო მთავარ ფავორიტს 81 კგ წონით კატეგორიაში ა. მიხელს.

მაგრამ ერთ რიგით ბრძოლაში მსაჯებმა გაურკვეველი გადაწყვეტილება მიიღეს და ტურიაშვილს დამარცხება ჩაეთვალა. ამ მოულოდნელმა შეფერხებამ ლიდერი IV ადგილზე გადაისროლა, არადა, ტურიაშვილს გამარჯვება ჰქონდა მოპოვებული ჩემპიონთანაც (ჩემპიონი მიხელი გახდა) და მესამე პრიზიორთანაც.

ამ გაუგებრობის შედეგად ტურიაშვილმა დაკარგა ჭაბუკთა საკავშირო პირველობაში მონაწილეობის უფლება, ვინაიდან, დებულების თანახმად, პროფკავშირების ტურნირი უპირატესობას ანიჭებდა მხოლოდ I და II ადგილებზე გასულთ. მაგრამ ქართველ ჭაბუკს უტეხი ხასიათი აღმოაჩნდა და, ვინაიდან ღრმად იყო დარწმუნებული თავის სიძლიერეში, თავისი სურვილით ეწვია კლაიპედას. ტურიაშვილის თავგანწირულმა საქციელმა მსაჯთა კოლეგიის წევრებზე გარკვეული შთაბეჭდილება მოახდინა და იგი საასპარეზოდ დაუშვეს.

მერე კი ყველაფერი ისე წარიმართა, როგორც ქართველ მოჭიდავეს ჰქონდა ჩაფიქრებული. II წრეში მან დაამარცხა მიხელი და ერთხელ კიდევ დაამტკიცა, რომ გომელში მისი წარუმატებლობა არ იყო კანონზომიერი. ტურიაშვილმა ყველა მომდევნო ბრძოლა მოიგო. მან ორჯერ ქულებით გაიმარჯვა, სამი ბრძოლა წმინდად მოიგო და ჩემპიონის პატარა ჟეტონი დაიმსახურა. თანაც შეჯიბრების დამთავრებამდე ერთი დღით ადრე მას I ადგილი უკვე უზრუნველყოფილი ჰქონდა.

აი, რას ნიშნავს ხასიათის სიმტკიცე და საკუთარი ძალის რწმენა. ტურიაშვილის მაგალითზე იტყვიან, სამართალმა პური ჭამაო.

• • •

სურათზე: 81 კგ წონითი კატეგორიის მოჭიდავეები საპატიო კვარცხლბეკზე. მარცხნიდან — გროზნოელი ასლანბეკოვი, ტურიაშვილი და ჩელიაბინსკელი გრიშუტინი.

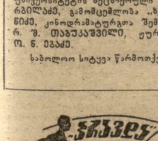

მილიონთა სტარტის ფინიში

ვილნიუსში, ვინგის ტყე-პარკში, გაიმართა გაზეთ „პრავდის“ პრიზის XII გათამაშება მძლეოსნურ კროსში, რომელშიც მოკავშირე რესპუბლიკების, მხარეების, ოლქების, ქალაქებისა და სპორტსაზოგადოებების გუნდების 1200-ზე მეტი სპორტსმენი მონაწილეობდა.

მონაწილეთა ასაკი 17-დან 80-წლამდე იყო. 150-ზე მეტი კოლექტივის წარმომადგენლები ასაკის მიხედვით დაიყვნენ. პირველად ბრძოლაში 17-18 წლის გოგონები ჩაებნენ. 1000 მეტრზე რბენაში ყველას აჯობა ნიკოლაევის სამკერვალო ფაბრიკის თანამშრომელმა ლ. მაიუნოვამ — 2.51,8. II ადგილზეც უკრაინელი სპორტსმენი, ჩერკასის საბჭოთა ვაჭრობის ტექნიკუმის მოსწავლე ნ. ზაბოჟკო გავიდა — 2.53,3. ბრინჯაოს მედალი წილად ხვდა ალმაათელ ს. კაზანცევას — 2.53,4.

ამ ასაკის ჭაბუკები 3000 მეტრზე დარბოდნენ. აქ ბედმა მოსკოვის სპორტული სკოლა-ინტერნატის X კლასის მოსწავლეს პ. ჩერნიუკს გაუღიმა — 8.20,4. გამარჯვებულს 0,6 წამით ჩამორჩა ა. დიმოვი (უზბეკეთი). III ადგილზეა ვ. დუდა (უკრაინა) — 8.22,6.

მოზარდები ვეტერანებმა შეცვალეს. 34 წლისა და უფროსი ასაკის ქალები კილომეტრზე დარბოდნენ. ყველაზე კარგი დრო აჩვენა შიაულიაელმა ტ. რაპონავიჩენემ — 3.13,7. ამ დისტანციაზე შარშანდელ ჩემპიონატში გამარჯვებულმა, ურალელმა ს. კოშკინამ, რომელიც ახალ ჩემპიონზე 2 წლით უფროსია, 0,2 წამი წააგო და ვერცხლის მედალი მოიპოვა. III ადგილზე გავიდა 45 წლის კიშინიოველი მასწავლებელი ქ. ნიკოლაევა—3.25,0.

39 წლისა და უფროსი ასაკის კაცებს შორის 3 კილომეტრზე რბენაში 80 კროსმენი ჩაება. გამარჯვება მოიპოვა 39 წლის საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატმა მ. შაკიროვმა — 8.45,6. II ადგილზეა მურმანსკელი ვეტერანი, 40 წლის ჯ. სორვანოვი — 8.50,8. III — შარშანდელი ჩემპიონი, 44 წლის მოსკოველი სპორტის ოსტატი ნ. მიტინი.

მაგრამ მრავალრიცხოვანი მაყურებლის ტაში მარტო გამარჯვებულთა ჯილდო როდი იყო. მქუხარე ოვაციებით შეეგებნენ, აგრეთვე, 78 წლის სოჭელ ვეტერანს ნ. ზოლოტოვს და 69 წლის მოსკოველს, სამკურნალო ფიზკულტურის მეთოდისტს. ე. ასტაფიევსაც, რომლებმაც დისტანცია კარგად დაამთავრეს.

ნაშუადღევს სარბიელი იუნიორებსა და მოზრდილებს დაეთმოთ. 19-20 წლის იუნიორები 5000 მეტრზე დარბოდნენ, ქალიშვილები კი 1500 მეტრზე. ქალიშვილთა შეჯიბრება მოიგო ო. დვირნამ (ლენინგრადი) — 4.28,8, ეს შედეგი „პრავდის“ კროსის უმაღლესი მიღწევაა. რსფსრ-ს გუნდის წევრი გ. ვაინგარტენი ჩემპიონს 0,4 წამით ჩამორჩა. ბრინჯაოს მედალოსანი გახდა ა. ტესლენკო (ტაჯიკეთი).

5000 მეტრზე რბენაში თავი გამოიჩინა სმოლენსკის ფიზკულტურის ინსტიტუტის მალახოვის ფილიალის სტუდენტმა ი. კრაინოვმა — 14.22,0.

ქალთა შორის 2000 მეტრზე რბენაში, ისევე როგორც შარშან, ყველას ლენინგრადელმა ტ. კაზანკინამ აჯობა — 6.11,4.

ბოლოს ძალები 8000 მეტრზე მორბენალმა ვაჟებმა სცადეს. რიგელ არმიელს გ. ხლისტოვს მინსკელმა ნ. ქულაბოვსკიმ ფინიშამდე ასიოდე მეტრში გაასწრო და I ადგილი დაისაკუთრა. გამარჯვებულის შედეგია — 23.06,8.

საერთო გუნდურ ჩათვლაში „პრავდის“ მთავარი პრიზი რსფსრ-ს მძლეოსნებმა დაისაკუთრეს. II ადგილი უკრაინის სპორტსმენებს ხვდათ წილად, III — ლენინგრადელებს.

საფიქრალი ჯერ კიდევ ბევრია

„ლელოს“ ინტერვიუ

ამას წინათ კაუნასში ჩატარდა 1955-56 წლებში დაბადებულ კალათბურთელ ვაჟთა ტურნირი საკავშირო ახალგაზრდული სპორტული თამაშების პროგრამით. ასპარეზობაში მონაწილეობდა საქართველოს გუნდიც (მწვრთნელები — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ლ. ინწკირველი და სპორტის ოსტატი ვ. ნარიმანიძე), რომელმაც VII ადგილი დაიკავა. „ლელოს“ კორესპონდენტი შეხვდა საქართველოს გუნდის მწვრთნელებს და სთხოვა მათ პასუხი გაეცათ რამდენიმე შეკითხვაზე.

● ტურნირის დაწყებამდე საქართველოს კალათბურთელთა აქციები საკმაოდ ფასობდა. ასეთი აზრის ვიყავით თბილისში და ასე ფიქრობდნენ ჩვენი მთავარი მეტოქეებიც. ამდენად, საქართველოს გუნდის VII ადგილი ერთგვარ წარუმატებლობად მიგვაჩნია. გთხოვთ უფრო დაწვრილებით გვიამბოთ, რა მოხდა კაუნასში და რატომ აღმოჩნდა ფავორიტი მისთვის შეუფერებელ ადგილზე?

— ჩვენი ფათერაკები, თუ კი ასე შეიძლება ვუწოდოთ, დაიწყო მას შემდეგ, რაც ცნობილი გახდა კენჭისყრის შედეგები. ბედმა პირველ ქვეჯგუფში მოგვახვედრა, სადაც ჩვენთან ერთად უნდა გამოსულიყვნენ მოსკოვისა და რუსეთის ფედერაციის კალათბურთელები — ასევე პოტენციური ფავორიტები. ამ კომპანიის წინააღმდეგი ჩვენ, რა თქმა უნდა, არ ვიყავით, ვინაიდან გუნდი, რომელიც წარმატებაზე ფიქრობს, ადრე თუ გვიან მაინც უნდა შეხვდეს ყველა ღირსეულს. მაგრამ ამ კენჭისყრამ ერთი უხერხულობა მაინც გამოიწვია; შემდგომი ბრძოლის უფლებას იღებდა სამი კი არა, ორი გუნდი, ასე რომ, ერთი ფავორიტი ძალაუნებურად „თამაშგარე“ უნდა დარჩენილიყო. ეს უსიამოვნო როლი მთელი რიგი მიზეზების გამო ჩვენ დაგვეკისრა.

● გამართლდა თუ არა პროგნოზი, რომ პირველ ქვეჯგუფში ყველა უძლიერესი გუნდი მოიყრიდა თავს?

— ამაზე თქვენ თვითონ იმსჯელეთ, მე კი მხოლოდ იმას ვიტყვი, რომ მოსკოვის გუნდმა გათამაშებაში პირველი ადგილი დაიკავა, რუსეთის ფედერაციამ — მესამე. ჩვენ მეორე ფინალურ ჯგუფში ყველა შეხვედრა მოვიგეთ და მეშვიდე ადგილზე გავედით.

● შეიძლება თუ არა მოსკოვისა და რუსეთის ფედერაციის კალათბურთელებთან მარცხი კანონზომიერად მივიჩნიოთ, ან, უფრო ზუსტად, რომ ვთქვათ, იყვნენ თუ არა ეს კოლექტივები ჩვენზე ძლიერი?

— პირველი და მესამე პრიზიორების ძალაზე ყველაზე სწორ წარმოდგენას თვით ტურნირის შედეგები იძლევა. სუსტი გუნდი ვერაფრით გაართმევდა თავს ბრძოლის სირთულეებს და ვერ დაიკავებდა ადგილს უძლიერესთა სამეულში. ამაში ეჭვი არავის ეპარება. ასე რომ, თქვენი შეკითხვის ერთ ნაწილზე, სადაც ლაპარაკია კონკურენტთა სიძლიერეზე, პასუხი დადებითია. ორივე მეტოქე ძლიერი იყო და ადგილი სამეულში მათ ღირსეულად დაიმსახურეს. მაგრამ რა უპირატესობა ჰქონდათ მათ ჩვენთან შედარებით, რაში გვჯობდნენ და რას ვერ მივაქციეთ წვრთნის პროცესში სათანადო ყურადღება?

ჯერ ობიექტურ მონაცემებზე უნდა შევჩერდეთ. საქართველოს გუნდს თამაში მოუხდა თავისი ძირითადი წევრის ტაბიძის გარეშე, რომელიც ტრავმის გამო შეჯიბრებაში არც გამოსულა. რას ნიშნავს ჩვენთვის უტაბიძობა, კარგად უნდა იცოდეს ყველამ, ვისაც გუნდის თამაში ერთხელ მაინც უნახავს. მთავარი გამთამაშებლის არყოფნამ ერთი დიდი კოზირი წაგვართვა. შემდეგ, პირველივე მატჩში, დაშავდა სავოსტიანოვი — ერთადერთი ორმეტრიანი კალათბურთელი ჩვენს კოლექტივში. იგი მომდევნო შეხვედრებში მთელი ძალით ვერ თამაშობდა.

● სავსებით გეთანხმებით. ასეთი დანაკლისის შემდეგ გუნდს, ცხადია, ნაწილობრივ მაინც უნდა შეეცვალა ტაქტიკა, ოღონდ ხელდახელოდ, წინასწარი მომზადების გარეშე.

— ასეც მოხდა. ჩვენ იძულებული გავხდით ნაუცბათევად შეგვეცვალა სტილი, უარი გვეთქვა წლების მანძილზე შესისხლხორცებულ ტაქტიკაზე და შექმნილი ვითარების მიხედვით გარდაგვექმნა თამაში. მოსკოვის ნაკრებთან პრინციპულ მატჩში ნაწილობრივ გადავჭერით კიდეც ეს ამოცანა. ბრძოლის ტაქტიკური სქემა დაახლოებით ასეთი იყო: მეტი დრო „ბურთის კონტროლისთვის“ დაგვეთმო და აქტიურად გვეთამაშა შეხვედრის მიწურულს იმ ანგარიშით, რომ შემადგენლობა შემოგვენახა.

● ალბათ გაგიჭირდათ სქემის სახელდახელოდ შეცვლა?

— თქვენ წარმოიდგინეთ, ეფექტი მოსალოდნელზე უკეთესი გამოდგა. მთავარი კი ის იყო, რომ მოსკოველებთან თითქმის მთელი მატჩის მანძილზე ძირითადი შემადგენლობა შემოგვრჩა. მაგრამ სრულიად მოულოდნელად ოცდამეთექვსმეტე წუთზე გაუგებარი რამ მოხდა: მსაჯებმა ვითომდა უხეშობისთვის მოედნიდან გააძევეს გუნდის მთავარი ბომბარდირი ჯანაშია, რომელსაც ამ დროისთვის უკვე ოცდარვა ქულა ჰქონდა აღებული. ჯანაშია იმ ეპიზოდში უცოდველი იყო, ჩვენ პრესინგს ვაწარმოებდით, ვინაიდან მეტოქე მხოლოდ ხუთი ქულით იყო წინ. მოხდა ურთიერთშეტაკება, რომლის დროსაც არავინ დაშავებულა. მაგრამ მსაჯებს მოეჩვენათ, რომ ჯანაშიამ წესებით დაშვებული ნორმა დაარღვია. ამ გადაწყვეტილების უსაფუძვლობა ოფიციალურად დამტკიცდა იმავე საღამოს, მსაჯთა კოლეგიის სხდომაზე. საქმეს რაღა ეშველებოდა, თორემ მორალურად გუნდი მაინც კმაყოფილი დარჩა. მაგრამ ჯერ სად იყო თურმე. იმ საბედისწერო ოთხ წუთში ჯანაშიას გარდა დავკარგეთ მის ნაცვლად შემოსული ბერაძე და, თქვენ წარმოიდგინეთ, ისიც ვითომდა უხეშობისთვის. მთავარი დარტყმა კი ბრძოლის მიწურულს მივიღეთ, როცა უხეში თამაშისთვის ჯანაშიასა და ბერაძეს სავოსტიანოვიც მიაყოლეს. თანაც, ჩვენს ცენტრალურ თავდამსხმელს აეკრძალა მომდევნო მატჩში გამოსვლა. მეორე დღეს კი რუსეთის ფედერაციის გუნდთან ვთამაშობდით.

● რით აინაზღაურეთ ეს დანაკარგი რუსეთის გუნდთან შეხვედრაში?

— მხოლოდ და მხოლოდ მონდომებითა და თავგანწირვით. ფაქტიურად, ჩვენ შეუძლებელი შევძელით. მთელი ოცდათხუთმეტი წუთის მანძილზე წინ ვიყავით ხუთი-ცხრა ქულით, მაგრამ ბოლომდე აღარც ძალა გვეყო, აღარც ნერვები და ბრძოლისუნარიანობა. ხუთ-ხუთი პერსონალური შეცდომის გამო მოედანი დატოვა მთელმა ძირითადმა ხუთეულმა: ჯანაშიამ, ბერაძემ, ტანიამ, მეშველიანმა და ქარსელაძემ. ჩვენი ხუთქულიანი მარაგი სულ მალე შემოგვადნა ხელში და ბოლოს დავმარცხდით კიდეც.

● თუ იყო რომელიმე ძლიერი გუნდი მეორე ფინალურ ჯგუფში, სადაც ბრძოლის გაგრძელება მოგიხდათ?

— იყო და მერე როგორი! — უკრაინის ნაკრები, რომელსაც ექვსი ორმეტრიანი კალათბურთელი ჰყავს. ამ გუნდის საშუალო სიმაღლე 196,4 სანტიმეტრია. ასეთი ფიზიკური მონაცემებით ბარე ორი გუნდიც არაა დაჯილდოებული უმაღლეს ლიგაში. სწორედ უკრაინელებს მოვუგეთ მთავარი შეხვედრა რვა ქულით და მეშვიდე ადგილზე გავედით. დანარჩენ მეტოქეებს ოცი-ოცდაათი ქულით ვაჯობეთ.

● რას ამბობდნენ საქართველოს გუნდის ღირსებებზე ტურნირის შემდეგ?

— დიდი ლაპარაკი არ ყოფილა, იყო მხოლოდ საქმე. ჩვენი ნაკრების ხუთი წევრი სსრ კავშირის ნაკრებში ჩარიცხეს — ჯანაშია, გულდედავა, მეშველიანი და ტაბიძე, რომელსაც ტურნირში მონაწილეობა საერთოდ არ მიუღია, და, რა თქმა უნდა, სავოსტიანოვიც. ეს ჩვენი კოლექტივის ღირსებათა თავისებური აღიარებაა და ალბათ იმის მაჩვენებელიც, რომ საქართველოს გუნდს ამ ჩემპიონატში არ გაუმართლა, თორემ საკავშირო ნაკრებში დაუმსახურებლად კანდიდატებს ვინ დაასახელებს.

● ვინ მოახდინა თქვენზე, როგორც მწვრთნელზე ყველაზე კარგი შთაბეჭდილება, თუ შეიძლება ერთი რომელიმე მოთამაშის გამოყოფა ამ ტურნირიდან?

— რატომაც არა, თამამად. მოსკოველთა კაპიტანი ფედორინოვი, მაგალითად, ახლავე შეიძლება ჩაირიცხოს უმაღლესი ლიგის ნებისმიერ გუნდში. ვფიქრობ სულ მალე მას მოსკოვის „დინამოს“ შემადგენლობაში ვიხილავთ.

● თუ გაქვთ სურვილი დამატებით კიდევ რაიმე უთხრათ „ლელოს“ მკითხველებს?

— ჩვენ გვინდა, რომ კალათბურთის მოყვარულებმა სწორად გაგვიგონ. არ იფიქროთ, თითქოს ამ წარუმატებლობის მიზეზებს მხოლოდ გარეშე ფაქტორებში ვეძებდეთ. გუნდის მომზადებაში, როგორც ჩანს, იყო დაშვებული შეცდომები: ზოგი რამ ვერ გავითვალისწინეთ, ზოგი გადაჭარბებით შევაფასეთ. ამ ტურნირის შედეგებს გუნდი კიდევ არაერთხელ დაუბრუნდება და უსათუოდ გაითვალისწინებს შემდგომ მუშაობაში. მაგრამ ერთი რამ განსაკუთრებით გვაწუხებს და, რაც მთავარია, ამ ერთ საწუხარს მარტო ჩვენ, ფართო საზოგადოებრიობის დაუხმარებლად, ვერაფერს მოვუხერხებთ. ესაა სიმაღლის პრობლემა, რომელიც ბევრმა რესპუბლიკამ და ქალაქმა უკვე წარმატებით გადაჭრა. არაფერს ვიტყვი უკრაინის ნაკრებზე, რომელსაც ჰყავს ხუთი ორმეტრიანი მოთამაშე და 214 სანტიმეტრი სიმაღლის ტკაჩენკო. სიმაღლის პრობლემა გადაჭრილია მოსკოვის გუნდშიც, რუსეთის ფედერაციის კოლექტივშიც. ტანმაღალი მოთამაშეები ჰყავთ ბელორუსიასაც, ლიტვასაც. ჩვენ კი მხოლოდ სავოსტიანოვს შევცქერით და თვალისჩინივით ვუფრთხილდებით. აბა წარმოიდგინეთ, ამ ნიჭიერ და დიდი მონაცემების მქონე კალათბურთელს გვერდით რომ ჰყავდეს ორისამი ასეთივე ტანის პარტნიორი. რა ბედნიერება იქნებოდა!..

ბაძავენ, მაგალითს იღებენ

30-იანი წლების მიწურული იყო. გიორგი გოგიშვილმა წარმატებით ჩააბარა მშდ კომპლექსის მოთხოვნები და იმ დღიდან აღარ შეუწყვეტია სპორტთან მეგობრობა. სანამ ომი დაიწყებოდა, გულმოდგინედ იმაღლებდა ოსტატობის დონეს, სწავლობდა ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზკულტურის ფაკულტეტზე. როცა საჭირო გახდა ხელში იარაღი აეღო, ისიც სხვებივით დაადგა ფრონტის ქარცეცხლიან ბილიკებს...

1950 წლიდან გიორგი გოგიშვილი ბათუმის სამედიცინო სასწავლებლის ფიზაღზრდის ხელმძღვანელად მუშაობს. მისი შრომის ნაყოფმა არაერთხელ ასახელა აჭარაში ეს უძველესი სასწავლებელი.

— უმჯობესია ყველაფერი საკუთარი თვალით იხილოთ, — გვეუბნება სასწავლებლის დირექტორი მ. ჩიჯავაძე და გვიჩვენებს ფიზკულტურელთა მიერ მოპოვებულ პრიზებს, ვიმპელებსა და დიპლომებს.

1952 წელს, როცა საბჭოთა სპორტსმენები პირველად გამოვიდნენ ოლიმპიურ სარბიელზე, ბევრ ახალ შეჯიბრებას ჩაეყარა საძირკველი. მაშინ აიღო სტარტი სამედიცინო სასწავლებლების საკავშირო სპარტაკიადამაც. ეს ღონისძიება მეორედ 1954 წელს ჩატარდა. ბათუმელთა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ ორივეჯერ მოიპოვეს ამ დიდ შეჯიბრებაში მონაწილეობის უფლება. ორივე სპარტაკიადაში გუნდური II ადგილები ხვდათ, ცურვაში კი სსრ კავშირის ჩემპიონობაც დაისაკუთრეს. გარდა ამისა, პირველ სპარტაკიადაში მათ ტანვარჯიშში II საპრიზო ადგილი დაიკავეს, მძლეოსნობაში კი III.

სამწუხაროდ, საკავშირო სპარტაკიადა ტრადიციად არ ქცეულა. შემდეგ საშუალო სპეციალური სასწავლებლების რესპუბლიკური პირველობა დაიწყო. ბათუმის წარმომადგენლებმა არავის დაუთმეს სამედიცინო სასწავლებლებისთვის განკუთვნილი ერთადერთი ადგილი. იმ ხანებში მედიცინის მომავალმა მუშაკებმა მოიგეს საქართველოს პროფსაბჭოს პირველობაც აფროსნობაში. მას შემდეგ კი, რაც ბათუმისა და აჭარის სპორტღონისძიებათა კალენდარი ქალთა სპარტაკიადითაც დამშვენდა, სასწავლებლის მიღწევებმა კიდევ უფრო იმატა.

წარმატებას ის განაპირობებს, რომ მოსწავლეთა უმრავლესობა სპორტულ სექციებშია ჩაბმული. ამ სექციებს, რომელთა უმეტესობა გ. გოგიშვილმა ჩამოაყალიბა და განამტკიცა, უკვე ოც წელზე მეტი ხნის ისტორია აქვს. სასწავლებელში აღზრდილმა ბევრმა სპორტსმენმა მერე უმაღლესი ფიზკულტურული განათლება მიიღო და ბედი საბოლოოდ დაუკავშირა სპორტს. მაგალითად, სპორტის სიყვარულს პირველად აქ ეზიარა ხელვაჩაურის რაიონის ფიზკულტურელთა წინამძღოლი რუსუდან ჩახვაძე, რომელიც ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტების თავმჯდომარეებს შორის ერთადერთი ქალია საქართველოში.

მომავალ მედიცინის მუშაკებს სამედლო ღირსეულად ატარებს მოწინავის საპატიო სახელს. მისგან სწავლობენ, მაგალითს იღებენ.

— აჭარაში პირველად ამ სასწავლებლის ფიზკულტურელებმა დაიწყეს მშდ-კომპლექსის ნორმატივების მასობრივად ჩაბარება. ეს იყო ნამდვილი სპორტული ზეიმი და კომპლექსის პროპაგანდის ჩინებული მაგალითი, — გვეუბნება მშდ კომპლექსის საქალაქო კომისიის თავმჯდომარე, ბათუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრის გამგე მ. ბედოშვილი.

სასწავლებლის ბევრი სპორტსმენი ბათუმისა და აჭარის ნაკრებ გუნდებში გამოდის. გ. ხარაბაძე, ნ. ნიჟარაძე, ლ. მიქაძე, ლ. აბზიანიძე, მ. ხალვაში, ვ. სამსონია და სხვები კარგად სწავლობენ, მოწინავე სპორტსმენებიც არიან და საზოგადოებრივი მწვრთნელის მოვალეობასაც დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდებიან.

ვერ ვიტყვით, რომ სასწავლებელს ჩინებული სპორტული ბაზები ჰქონდეს, მაგრამ კოლექტივისთვის ეს არასოდეს ქცეულა უპასუხისმგებლობის საბაბად. ამ სასწავლებლის ფიზკულტურელებს ხშირად ნახავთ „სპარტაკის“ სპორტულ დარბაზში. მათ მუდამ მეგობრულად ხვდებიან პედაგოგიურ ინსტიტუტშიც.

თ. გაჩეჩილაძე.
(ჩვენი სპეც. კორ.).

ბათუმი.

სპორტსმენები — წესრიგის სადარაჯოზე

ჩვეულებრივი ბიოგრაფია

მამაც ადამიანებზე ჩვენი წარმოდგენა ხშირად მათს ნამდვილ გარეგნობას არ შეეფერება. ჩვენ ვიცნობთ გმირებს, რომლებიც ხშირად მეტისმეტად უპრეტენზიოდ ცხოვრობენ და გარეგნულადაც არაფრით გამოირჩევიან. მათი გმირობა დამნაშავეობასთან დაუნდობელ და მკაცრ ბრძოლაში იბადება. სწორედ ასეთი კაცია საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამომძიებლო სამმართველოს გამომძიებელი უშანგი იარაჯული, რომლის მკერდსაც მილიციის წარჩინებულის ნიშანთან ერთად სპორტის ოსტატის ნიშანიც ამშვენებს.

აბა, რომელი დუშელი ბიჭი გინახავთ, რომ ჭიდაობა თავდავიწყებით არ უყვარდეს და უშანგიც 15 წლისა იყო, ქართულ ჭიდაობაში ძალა პირველად რომ გამოცადა. მას შემდეგ საქართველოს პირველობებში ბევრჯერ მიაღწია წარმატებას. რამდენიმეჯერ იყო საქართველოს ჩემპიონატის პრიზიორი უმძიმეს წონაში.

დუშეთის პედაგოგიური სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ უშანგი სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაიწვიეს. მოვალეობის მოხდის მერე თბილისის მილიციის სკოლაში შევიდა და ჭიდაობა სამბოსაც იქ ეზიარა. ქართული ჭიდაობის კარგმა მცოდნემ სამბოს რთული ტექნიკა იოლად აითვისა. იგი ბევრჯერ იყო მილიციის მუშაკთა რესპუბლიკური და საკავშირო ჩემპიონატების პრიზიორი.

თბილისის უნივერსიტეტში სწავლის პერიოდში იარაჯულმა არაერთ რესპუბლიკურ და საკავშირო პირველობაში მიიღო მონაწილეობა და კარგ შედეგებსაც მიაღწია, რისთვისაც სპორტის ოსტატის წოდება მიენიჭა. სპორტში მოპოვებულ მიღწევებს იგი სამბოს საუკეთესო სპეციალისტებს, საბჭოთა კავშირის დამსახურებულ მწვრთნელებს ბ. მაზიაშვილსა და ქ. ნინიაშვილს უმადლის.

იურიდიული ფაკულტეტის წარჩინებით დამთავრების შემდეგ იარაჯული საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამომძიებლო სამმართველოში გამომძიებლად დაინიშნა. ერთხელ უშანგიმ და მისმა მეგობარმა, ჩვენმა სახელოვანმა მოჭიდავემ, მილიციის კაპიტანმა მერაბ ლუდუშაურმა სწორედ ჭიდაობის კარგი ცოდნის წყალობით გაიმარჯვეს ხულიგნებთან ხელჩართულ ჭიდილში. ხულიგნებმა მილიციის მუშაკების დაჭრაც სცადეს, მაგრამ ორმა მამაცმა ექვსი კაცი შებოჭა და მილიციაშიც წაიყვანა.

შინაგან საქმეთა ორგანოებში მუშაობა ყველა უბანზე საპატიო და საპასუხისმგებლოა, მაგრამ განსაკუთრებით მძიმე, რთული და საინტერესო გამომძიებლის პროფესია.

აი, რამდენიმე ეპიზოდი უშანგის საგამომძიებლო პრაქტიკიდან:

1966-69 წლებში საქართველოს სსრ მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების სამინისტროს სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს სისტემაში და მისდამი დაქვემდებარებულ სარემონტო-სამშენებლო უბნებზე — წალკის, ახალქალაქის, დმანისისა და ცხინვალის რაიონის საბჭოთა მეურნეობებში დიდხანს მოქმედებდა დანაშაულებრივი ჯგუფი მძიმე დანაშაულისთვის წინათ რამდენიმეჯერ ნასამართლევი გ. ვაშაკიძის მეთაურობით, რომელიც სისტემატურად იტაცებდა სახელმწიფო თანხებს. ამ ბოროტმოქმედთა მხილებისთვის ბევრჯერ თეთრად ათიეს ღამე საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მუშაკებმა, მათ შორის, გამომძიებელმა იარაჯულმა.

1969-70 წლებში უშანგი საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამომძიებლო სამმართველოს სხვა მუშაკებთან ერთად ასევე აქტიურად მონაწილეობდა საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს ბოლნისის სამრეწველო კომბინატში მოკალათებულ დამნაშავეთა სისხლის სამართლის საქმის გამოძიებაში.

იარაჯულს დიდძალი საქმე ავალია, მაგრამ მაინც პოულობს დროს და სამინისტროს ცენტრალური აპარატის სამბისტებს უდგას სათავეში.

სპორტის ოსტატი, მილიციის კაპიტანი უშანგი იარაჯული კარგი ჩეკისტი, სამაგალითო მეოჯახე და შესანიშნავი მეგობარია.

მ. ქობელაშვილი,
საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამსახურის განყოფილების ინსპექტორი.

წარმატება ალმა-ათაში

„სპარტაკის“ ცენტრალური საბჭოს პირად-გუნდური პირველობა თავისუფალ ჭიდაობაში (1956-57 წ.წ. დაბადებულნი) ამას წინათ ალმა-ათაში ჩატარდა. ტურნირში მოასპარეზე საქართველოს ნაკრები (მწვრთნელი მ. ოსიყმაშვილი) ძირითადად გლდანისა და დიღმის საშუალო სკოლების მოსწავლეებით იყო დაკომპლექტებული. ი. მიგრიაულმა (52 კგ), გ. შოშიტაშვილმა (75 კგ) და გ. გელაშვილმა (მძიმე) I ადგილები დაიკავეს.

ჩვენი გუნდის კიდევ სამი წევრი ზ. კეკელიძე (56 კგ), თ. ქონიაშვილი (65 კგ) და ტ. გზირიშვილი (მძიმე), II საპრიზო ადგილებზე გავიდნენ.

გუნდურ ჩათვლაში გაიმარჯვეს რუსეთის ფედერაციის ათლეტებმა. II ადგილზე გავიდა საქართველოს კოლექტივი, III — ბელორუსიის ნაკრები.

ო. ჩხაიძე,
სპორტის ოსტატი.

სსრ კავშირის პირველობა

II ლიგა IV ზონა

23 აპრილს გაიმართა „ა“ კლასის II ლიგის IV ზონის გუნდების მეორე ტურის კალენდარული შეხვედრები. ჩვენი კორესპონდენტები გვატყობინებენ ამ მატჩების შესახებ:

ბათუმი

მიუხედავად იმისა, რომ კოკისპირულად წვიმდა და მინდორი გუბეებმა დაფარა, თამაში რიაზანის „სპარტაკთან“ საინტერესო გამოდგა. მაღალმა ტემპმა, რომელიც ბათუმელმა ფეხბურთელებმა აიღეს თავიდან, მათ საშუალება მისცა საფუძვლიანად დაუფლებოდნენ საერთო უპირატესობას. „სპარტაკის“ დაცვასა და მეკარეს ხშირად უხდებოდათ კრიტიკულ ვითარებაში ბრძოლა და მათ სასახელოდ უნდა ითქვას, გუნდი შესვენებაზე ისე წავიდა, რომ ბურთი არ გაუშვია საკუთარ კარში.

როგორც კი განახლდა თამაში, სპარტაკელთა მცველებმა თავიანთი კარის სიახლოვეს მოცელეს გარღვევაზე გასული რამიშვილი. პენალტი ზუსტად დაარტყა თ. ესებუამ — 1:0.

სტუმრებმა სცადეს გარდატეხის შეტანა თამაშში, მაგრამ მათი ერთ-ერთი იერიშისას ბურთი ჩაიგდო ვაგუამ, სწრაფად გაიჭრა წინ და 35 მეტრის მანძილიდან ძლიერად დაარტყა კარში. 2:0, ამ ანგარიშით გაიმარჯვა ბათუმის „დინამომ“. აღსანიშნავია 18 წლის ცენტრალური თავდამსხმელის თ. ესებუას კარგი თამაში.

ო. მურვანიძე.

მახარაძე

ადგილობრივი „მერცხლის“ შეხვედრა ვლადიმირის „ტორპედოსთან“ საკმაოდ კურიოზულად დაიწყო: მახარაძელები უტევდნენ სწრაფად, ხშირად, ტორპედოელთა კართან ზედიზედ ქმნიდნენ სახიფათო მომენტებს, მაგრამ საკმარისი გახდა ერთი კონტრშეტევა და ბურთი „მერცხლის“ კარში აღმოჩნდა. იგი გაიტანა ატონეკმა.

მასპინძლებმა დამაჯერებლად, კოლექტიურად ითამაშეს შესვენების შემდეგ და მთლიანად ხელთ აიღეს ინიციატივა. ერთ-ერთი იერიშისას წინ გავიდა მცველი თურმანიძე, თავით მიაწოდა ბურთი მეტრეველს, ხოლო ამ უკანასკნელმა ბადეში გაგზავნა იგი — 1:1.

„ტორპედოს“ მცველებს სულ უფრო უჭირდათ მახარაძელთა იერიშების მოგერიება და მათ კართან შექმნილ სახიფათო სიტუაციაში ერთ-ერთმა მათგანმა ხელით ითამაშა. 11-მეტრიანი ზუსტად დაარტყა ბახტაძემ — 2:1. შემდგომში „მერცხალს“ შეეძლო კვლავ მიეღწია წარმატებისთვის, მაგრამ დასჯერდა ამ ანგარიშს.

გ. კენჭაძე.

ლანჩხუთი

„გურიის“ მატჩი გორკის „ვოლგასთან“ მიმდინარეობდა საინტერესოდ, მაღალ ტემპში და მაყურებლებს, უნდა ითქვას, მოწყენა არა ჰქონიათ: გოლები უხვად გადიოდა პირველ ტაიმშიც და შესვენების შემდეგაც.

შეხვედრა დაიწყო იმით, რომ ანგარიში გახსნა ძაგანიამ, გორკელებმა მალე გაქვითეს ეს გოლი, თუმცა ძიძიგურმა ტაიმის დასასრულისთვის კვლავ დააწინაურა „გურია“ — 2:1.

მასპინძელთა მდგომარეობა კიდევ უფრო გამტკიცდა მას შემდეგ, რაც ნაჭყებიამ მესამედ აიძულა ვოლგელები ცენტრიდან დაეწყოთ თამაში, მაგრამ აქ ყურადღება მოადუნეს მცველებმა და საშუალება მისცეს მეტოქეს თითქმის ზედიზედ გაეტანა 2 საპასუხო ბურთი. ანგარიში გათანაბრდა — 3:3.

ლანჩხუთელმა ფეხბურთელებმა დარჩენილ დროში კვლავ შეძლეს თამაშის მოწესრიგება, ისევ ხელთ ჩაიგდეს საერთო უპირატესობა, რასაც საბოლოოდ სასურველი შედეგიც მოჰყვა: ძაგანიამ გაიტანა გადამწყვეტი ბურთი და „გურიამ“ გაიმარჯვა — 4:3.

ა. სირაძე.

ფოთი

ფოთის „კოლხეთს“ ამ დღეს ძლიერი მოწინააღმდეგე ჰყავდა ვოლოგდის „დინამოს“ სახით. საკმარისია ითქვას, რომ ამ გუნდში 5 სპორტის ოსტატი და 1 სპორტის დამსახურებული ოსტატი თამაშობს. ეს უკანასკნელი გახლავთ მოსკოვის „დინამოს“ ყოფილი ნახევარმცველი ვ. მასლოვი.

ტაიმმა ისე განვლო, ღირსშესანიშნავი თითქმის არაფერი მომხდარა. ორივე გუნდი მოქმედებდა ნელ ტემპში, უმთავრესად მინდვრის შუაგულში.

სულ სხვა სურათი იყო შესვენების შემდეგ. როგორც კოლხეთელები, ისე მათი მეტოქეც პირველივე წუთებიდან ჩაებნენ მძაფრ ბრძოლაში და მაშინვე ორივე კართან უხვად შეიქმნა სახიფათო მომენტები. დინამოელთა ერთ-ერთი შეტევისას „კოლხეთის“ მცველებმა და მეკარემ თამაშგარე მდგომარეობა მიიჩნიეს და შეწყვიტეს ბრძოლა, რითაც კარგად ისარგებლეს სტუმრებმა: შკოდელინზე, [illegible] [illegible]ში.

ამის შემდეგ ფოთელებს მრავალი შესაძლებლობა ჰქონდათ თუნდაც გაეთანაბრებინათ ანგარიში, მაგრამ უაღრესად ხელსაყრელი მომენტები ვერ გამოიყენეს ცაავამ, ბადანმა, არზიანმა. კიდევ მეტიც: მე-80 წუთზე უხეში თამაშისთვის „დინამოს“ კარში დაინიშნა პენალტი. დარტყმა შეასრულა ვასაძემ, მაგრამ კარი ამჯერადაც აუღებელი დარჩა. კოლხეთელთა ყველა ცდა ფუჭად დამთავრდა და გუნდმა დამარცხებულმა დატოვა მინდორი.

ბ. ბასილაია.

სამტრედია

„ლოკომოტივის“ ახალი სტადიონი კვლავ სავსე იყო მაყურებლებით, თუმცა ამინდი ამ დღეს ერთობ არასაფეხბურთო იყო: წვიმდა.

მასპინძლებმა აქტიურად ითამაშეს ვორონეჟის „ტრუდის“ წინააღმდეგ და უკვე 26-ე წუთზე მესიაჩენკომ ძლიერი დარტყმით გაიტანა ბურთი სტუმრების კარში — 1:0. გავიდა ათიოდე წუთი და სამტრედიელთა მეკარის მიერ უკუგდებულ ბურთს მიუსწრო „ტრუდის“ თავდამსხმელმა მეჟოვმა — 1:1.

მეორე ტაიმში, მიუხედავად ორივე გუნდის ენერგიული თამაშისა, ანგარიში არ შეცვლილა და საჭირო შეიქნა პენალტების დანიშვნა. აქ მეტი სიზუსტე გამოიჩინეს „ლოკომოტივის“ ფეხბურთელებმა, რომლებმაც 3 პენალტი გაიტანეს ორის საწინააღმდეგოდ. საბოლოოდ, სამტრედიელებმა გაიმარჯვეს ანგარიშით 4:3 და 1 ქულა ჩაიწერეს გათამაშების ცხრილში.

ჯ. ვაშაკიძე.

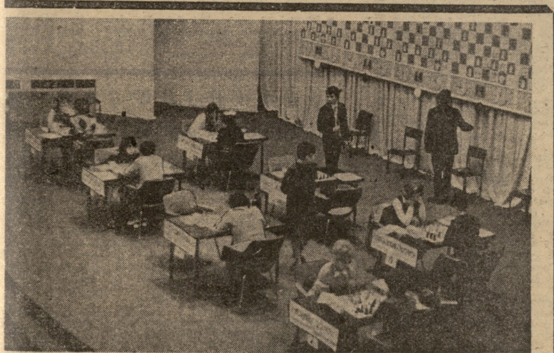

ერთი ალილუია მღვდელსაც შეეშლებაო

თბილისი, ჭადრაკის სასახლე. ქალთა VII საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირი. I ტური. ნ. ალექსანდრია — ც. კობაიძე (ორივე — სსრ კავშირი) 1:0, ე. ხაიდაროვა (ჩეხოსლოვაკია) — მ. ჩიბურდანიძე (სსრ კავშირი) 0,5:0,5, ვ. კალხბრენერი (იუგოსლავია) — თ. ხუგაშვილი (სსრ კავშირი) 0:1, ნ. კონოპლიოვა (სსრ კავშირი) — ხანდსურენი (მონღოლეთი) 1:0, მ. ლიტმანოვიჩი (პოლონეთი) — მ. შული (სსრ კავშირი) 0:1, ნ. გაფრინდაშვილი — ქ. გაჩეჩილაძე (ორივე — სსრ კავშირი) 0:1. ი. ბეტხერისა (გდრ) და ო. ანდრეევას (სსრ კავშირი) პარტია არ შედგა.

როცა ნონას მხედველობიდან გამორჩა ახალბედა მეტოქის გაჩეჩილაძის 23. ... კb3!, ქართული ანდაზა გავახსენდა: ერთი ალილუია მღვდელსაც შეეშლებაო. შეცდომისგან არავინ არის დაზღვეული, მსოფლიო ჩემპიონიც კი. საჭადრაკო ბრძოლა შეუნელებელ ყურადღებას მოითხოვს.

თავიდან გაფრინდაშვილმა შესამჩნევი პოზიციური უპირატესობა მიიღო და ძალიან შეავიწროვა მეტოქის ლაზიერის ფრთა. მერე მან უპირატესობის რეალიზებისთვის კომბინაცია ჩაიფიქრა.

გაჩეჩილაძე

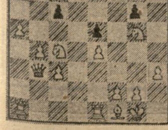

გაფრინდაშვილი

პარტია ასე გაგრძელდა: 19. მb6 ab (შავები პაიკს აგებენ 19. ... ეab8 20. მ:c8 ეb:c8 21. მ:f7! შემდეგ) 20. ab ლe7 (არ შეიძლება 20. ... ლb8, 21. ლ:f7+ გამო) 21. ე:a8 ლ:g5 22. ეd1?

სერიოზული შეცდომა, როგორც ნონამ თქვა, იგებდა ჯერ 22. ლa4 და მერე 23. ეd1. შავებს არ შეეძლოთ 22. ... კe6, 23. ე:d8 ლ:d8 24. ლa7 ლc8 25. კa6! და თეთრები იგებენ.

თბილისელმა მოსწავლემ გონებამახვილურ კონტრკომბინაციას მიაგნო, რითაც პარტიის ჩარხი შემოატრიალა.

22. ... კe6 23. ლa4 კb3!

თეთრი ლაზიერი გადატვირთულია ორი ეტლის დაცვით. შემდგომი მატერიალური ზარალი გარდუვალია.

24. ეd:d8 კ:a4 25. ეdb8 კc2 26. ე:b7.

ნონამ b პაიკის იმედით ლაზიერი შესწირა, მაგრამ შემდგომ ნორჩი მოჭადრაკე ზუსტად თამაშობდა, თუმცა ბრძოლა გამძაფრდა.

— დიდი მატერიალური დანაკლისის გამო ყაიმზე უნდა მეფიქრა, მაგრამ ბრძოლამ ისე გამიტაცა, რომ მოგებისთვის განვაგრძობდი თამაშს,— გვითხრა ნონამ.

ცაიტნოტში მან უზუსტოდ ითამაშა, რასაც გაჩეჩილაძის იერიში მოჰყვა. ნონამ ვერ მოასწრო საკონტროლო სვლების გაკეთება, საათზე ალამი ჩამოუვარდა.

ეს დღე ქეთევან გაჩეჩილაძეს ალბათ არასოდეს დაავიწყდება!

მძაფრი ბრძოლა გააჩაღეს ალექსანდრიამ და კობაიძემ. ნანამ კარო-კანის დაცვაში ძლიერი გამსვლელი პაიკი მიიღო. სწორედ ამ პაიკის გარშემო გაჩაღდა ომი. კობაიძემ ვერაფერი გააწყო: თანდათან ალექსანდრიამ დამცველი ფიგურები გაუცვალა და პაიკიც აამოძრავა. 38-ე სვლაზე კობაიძე დანებდა.

შესანიშნავ პოზიციურ სტილში ითამაშა საქართველოს ჩემპიონმა ხუგაშვილმა იუგოსლაველ კალხბრენერთან. უფიმცევის დაცვაში მან თავისი მწვრთნელის, დიდოსტატ ბ. გურგენიძის სისტემის გამოყენებით მეტოქეს თავისი სტრატეგია მოახვია თავს. ბოლოს შეხვედრის ბედი გამსვლელმა პაიკმა გადაწყვიტა. ხუგაშვილმა იგი მე-2 ჰორიზონტალამდე მიიყვანა.

როცა კონოპლიოვამ ხანდსურენთან კუთა ენდშპილი მიიღო, ყაიმი ყველას გარდუვალი გვეგონა.

— ყაიმი ალბათ ლოგიკური შედეგი იყო, მაგრამ ხანდსურენს ზუსტად უნდა ეთამაშა, რაც ვერ შეძლო, — თქვა კონოპლიოვამ.

მხოლოდ 24 სვლა გაკეთდა ლიტმანოვიჩ-შულის შეხვედრაში. პოლონელი ოსტატი უკვე დებიუტში (ძველინდურ დაცვაში) შეცდა და მძიმე პოზიციაში აღმოჩნდა. მართალია, შემდგომ იგი ოლიმპიური სიმშვიდით განაგრძობდა თამაშს, მაგრამ საკუთარ მეფეს თავშესაფარი ვერ მოუნახა.

მოთმინებით, დინჯად იბრძოდნენ ხაიდაროვა და ჩიბურდანიძე. თბილისელმა მოსწავლემ მეტოქეს ენდშპილში რთული პრობლემები დაუყენა. ჩეხოსლოვაკიელი მოჭადრაკე აკურატულად თამაშობდა, მაგრამ ცაიტნოტში მოექცა. აქ მეტოქეებმა რამდენიმეჯერ სვლები გაიმეორეს. ამიტომ, როცა თამაშის საკონტროლო დრო ამოიწურა, ხაიდაროვამ ყაიმი მოითხოვა. ერთი და იმავე პოზიციის სამჯერ გამეორების გამო. შევამოწმეთ. მართალი აღმოჩნდა. პარტია ყაიმით დამთავრებულად ჩაითვალა.

თ. გიორგაძე,
ტურნირის მთავარი მსაჯი, საერთაშორისო არბიტრი.

სურათზე: ტური მიმდინარეობს.

მ. ზარაარიანის ფოტო.

საფეხბურთო კალეიდოსკოპი

გაიმართა მორიგი ტურის შეხვედრები.

● „დინამო“ (ზუგდიდი) — „მაღაროელი“ (ჭიათურა) 2:0, მსაჯი კ. საძაგლიშვილი (თბილისი).

დინამოელებს თავიდანვე ეპყრათ საერთო უპირატესობა, რასაც პირველივე ტაიმში მოჰყვა კეცრიშვილის მიერ გატანილი გოლი. მატჩის დასასრულს მესხმა მეორე ბურთი მოათავსა „მაღაროელის“ კარში.

● „შუქურა“ (ქობულეთი) — „მეშახტე“ (ტყიბული) 3:1. მსაჯი ვ. მიმინოშვილი (თბილისი).

ანგარიში 30-ე წუთზე გახსნა ქობულეთელმა ჩხარტიშვილმა. 61-ე წუთზე ჩელებაძემ ანგარიში ორამდე გაზარდა, რასაც ტყიბულელი ტროიანის საპასუხო გოლი მოჰყვა. „შუქურას“ გამარჯვება მე-80 წუთზე განამტკიცა კვირკველიამ.

მსაჯთან კამათისთვის გაფრთხილებულია ქობულეთელი ზ. ჯინჭარაძე.

● „კახეთი“ (თელავი) — „მეტალურგი“ (რუსთავი) 0:0. მსაჯი გ. გვანცელაძე (თბილისი).

გაფრთხილებულია თელაველი გ. კობახიძე.

● „მარტვილი“ (გეგეჭკორი) — „ალაზანი“ (გურჯაანი) 0:1. მსაჯი უ. ფურცელაძე (თბილისი).

სტუმრებმა კარგად ჩაატარეს მატჩი და გაიმარჯვეს არევაძის მიერ გატანილი გოლის წყალობით.

გაფრთხილება მიეცა გურჯაანელ ა. მთავარაშვილს.

● „სულორი“ (ვანი) — „ივერია“ (ხაშური) 1:1. მსაჯი თ. კალანდაძე (თბილისი).

გაფრთხილებული არიან ხაშურელები თ. ლომსაძე, თ. ულუმბელაშვილი და ვანელი ლ. ტრაპაიძე.

● „მეტალურგი“ (ზესტაფონი) — ასკ (თბილისი) 1:1. მსაჯი ნ. წურქავა (ფოთი).

● „სამცხე“ (აწყური) — „ქართლი“ (გორის რაიონი) 0:1. მსაჯი ნ. შავიშვილი (ბათუმი).

გაფრთხილება მიეცა გორელ ა. სტოიანს.

● „ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ეგრისი“ (ცხაკაია) 0:0. მსაჯი ი. კუსიდი (ბათუმი).

● ფიზკულტურის ინსტიტუტი (თბილისი) — „კოლხეთი“ (ხობი) 0:0. მსაჯი დ. აბუთიძე (ქუთაისი).

II ჯგუფი

I ზონა. „დურუჯი“ (ყვარელი) — „მევენახე“ (ვაზისუბანი) 1:0, „ყინწვისი“ (ქარელი) — „არაგვი“ (დუშეთი) 0:0, „განთიადი“ (ბორჯომი) — „ჰერეთი“ (ლაგოდეხი) 5:0, „ვარძია“ (ასპინძა) — „კოლმეურნე“ (ტიბაანი) 1:0, „ავტომობილისტი“ (ცხინვალი) — „მევენახე“ (ბოლნისი) 6:1, „ვაზი“ (შრომა, გურჯაანი) — „რუბეროიდი“ (გარდაბანი) 5:3.

II ზონა. „ფეიქარი“ (ქუთაისი) — „კოლმეურნე“ (აბაშა) 4:0, „მზიური“ (გალი) — „კოლმეურნე“ (ჩხოროწყუ) 1:1, ხის დამმუშავებელი კომბინატი (სამტრედია) — „ჩიხურა“ (საჩხერე) 2:0, „სქური“ (წალენჯიხა) — „დიოსკურია“ (სოხუმი) 2:1, „ბახმარო“ (ჩოხატაური) — „იმერეთი“ (თერჯოლა) 1:3, „გიგანტი“ (ლაითური) — „საირმე“ (მაიაკოვსკი) 4:1, „კოლმეურნე“ (წულუკიძე) — „ამირანი“ (ოჩამჩირე) 0:1.

საქართველოს I ჯგუფის გუნდების საყურადღებოდ: რესპუბლიკური ჩემპიონატის 28 აპრილს დანიშნული კალენდარული მატჩები გადატანილია 30 აპრილისთვის.

ფიზკულტურის რესპუბლიკურ კომიტეტში

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტმა განიხილა იმ უხეშ დარღვევათა საკითხი, რასაც ადგილი ჰქონდა რესპუბლიკური ჩემპიონატის მატჩში ფიზკულტურის ინსტიტუტისა და გორის რაიონის „ქართლის“ ფეხბურთელთა გუნდებს შორის.

ეს თამაში შედგა 8 აპრილს „ლოკომოტივის“ დიღმის სპორტულ ბაზაზე. მატჩი დამთავრდა ანგარიშით 2:1 თბილისელთა სასარგებლოდ. თამაშის დამთავრების შემდეგ „ქართლის“ მწვრთნელი ქ. თურაზაშვილი შეეკამათა მსაჯს ა. აბულაშვილს, ამასთან, მწვრთნელისთვის ყოვლად დაუშვებელი საქციელი ჩაიდინა და ფეხი მოუქნია არბიტრს, ხოლო თამაშის დროს მინდვრიდან გაძევებულმა გორელმა ფეხბურთელმა გ. პაპიტაშვილმა ხელი გაარტყა მას, რის შედეგადაც ა. აბულაშვილი საავადმყოფოში იქნა მოთავსებული.

ამ ყოვლად აღმაშფოთებელი ინციდენტისთვის „ქართლის“ მწვრთნელობიდან განთავისუფლებულია ქ. თურაზაშვილი. გ. პაპიტაშვილს აეკრძალა ფეხბურთის თამაში და მისი საქმე გამოსარკვევად გადაეცა საგამომძიებლო ორგანოებს. გუნდის თავი გ. გელდიაშვილი მოხსნილია კაპიტნობიდან.

ფეხბურთელთა კოლექტივში არასაკმარისი პოლიტაღმზრდელობითი მუშაობისთვის მიეთითა გორის რაიონის ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარეს ე. კოშკაძეს და „კოლმეურნის“ რაისაბჭოს თავმჯდომარეს გ. ყანჩაველს.

მსაჯთა რესპუბლიკური კოლეგიის პრეზიდიუმს დაევალა განიხილოს ამ მატჩის მსაჯის ა. აბულაშვილის საკითხი. სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოს და ფეხბურთის რესპუბლიკურ ფედერაციას დაევალათ მეტი ყურადღება მიაქციონ ჩვენს საფეხბურთო კოლექტივებში პოლიტაღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებას.

ო. ჟორდანია 60 წლისაა

ფეხბურთი — მთელი ცხოვრების მანძილზე

ჰკითხეთ საქართველოს რომელ კუთხეში გინდათ, რომელი რაიონის სტადიონზეც გნებავთ: ვინ არის ოტია ჟორდანია?

მოპასუხეს მაშინვე გაეღიმება და გეტყვით, რომ ესაა ძველი ფეხბურთელი და მსაჯი, საზოგადოებრივი მუშაკი და ამ სახეობის უანგარო ენთუზიასტი, მკაცრი აღმზრდელი და კეთილი ადამიანი, ფეხბურთის ერთგული მსახური.

თუ ვინმემ თქვენს კითხვაზე პასუხი ვერ გასცა და გაუგებრად აიჩეჩა მხრები, დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ — ის თვითონ ყოფილა ფეხბურთის დილეტანტი, ან ძალიან ახალგაზრდაა და ბევრი რამ არ იცის ქართული ფეხბურთის ისტორიისა.

ახალგაზრდებმა, მართლაც, შეიძლება ბევრი რამ არ იცოდნენ 20-ანი წლების დასაწყისისა, როცა ფეხბურთს ჩვენში არ ჰქონდა ასე ორგანიზებული სახე. პრესა კი კანტიკუნტად, ძუნწად იხსენიებდა მინდორზე წარმოებული ბრძოლების ამბებს. ის პერიოდი კი ძალიან საინტერესო იყო იმით, რომ სწორედ მაშინ ეყრებოდა საფუძველი სპორტის, კერძოდ, ფეხბურთის ნამდვილ აღმავლობას საქართველოში.

თბილისი. ვერა. ეს ერთ-ერთი საუკეთესო, [illegible], სიცოცხლით სავსე უბანი გახლდათ ჩვენს დედაქალაქში. აქაური ვაჟკაცების სახელი შორს იყო გავარდნილი, განსაკუთრებით, მოჭიდავეების და ფეხბურთელებისა. მატიანოვის აღმართის ბოლოში (ახლა ამ ქუჩას კალანდაძისა ჰქვია) მრავლად იყო დაუსახლებელი ადგილები, მოედნები, რომლებსაც ახალგაზრდები მოასწორებდნენ ხოლმე, გაწმენდდნენ ქვა-ღორღისგან, გააკოხტავებდნენ და იყო დილიდან დაღამებამდე სპორტის მოყვარულთა დაუღალელი ყიჟინა, შეჯიბრებები ეზო-ეზოზე, ქუჩა-ქუჩაზე, უბანი-უბანზე... ოტია ჟორდანია ამ ორომტრიალის შუაგულში იმყოფებოდა, ერთთავად, მუდამ მოთავე იყო, არ დააკლდებოდა არც ერთ ასპარეზობას: ხან თვითონ მონაწილეობდა, ხან მსაჯობდა, ხანაც ქომაგობდა.

ვეტერანი დიდი სიყვარულით იხსენებს იმ შორეულ დროს, 1925-28 წლების შფოთიან ბავშვობას. ლიდერიც ჰყავდათ მაშინ უბანში — მათზე რამდენიმე წლით უფროსი, შესანიშნავი ფეხბურთელი ვ. კასტიუკოვი. ის უყრიდა თავს ახალგაზრდებს, თამაშს ასწავლიდა, აყალიბებდა გუნდებს. ასე დააკავშირა მან ერთმანეთს შემდგომი თბილისის „დინამოს" გამოჩენილი მოთამაშე მ. ასლამაზოვი, ძმები გ. ლ. და შ. შატბერაშვილები, პ. ბელოენკო, ძმები ლომიძეები, ძმები ხაფაროვები, ი. მგალობლიშვილი, დ. ჩივაძე, ლ. ნიკიტინი და სხვანი. მერე ბიჭებმა „ფეხი აიდგეს", დაიძრნენ ვერიდან და სათამაშოდ დადიოდნენ დიდუბეში, საბურთალოზე, სობოროში, არსაიონში, აქ კი მათ თანატოლებს — ძმებს ნ. და შ. ჩხატარაშვილებს, ახმეტელს, ჩერედნიჩენკოს, ღვინიაშვილს, რამიშვილს და სხვებს ასეთივე გუნდები ჰყავდათ გამზადებული. ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს ფეხბურთში, ქართულ ჭიდაობაში, მერე გადიოდნენ მტკვარზე, ბანაობდნენ, მძიმე ქვებს სწევდნენ, სიშორეზე ტყორცნიდნენ. თუ ცოტაოდენ ფულს მოიხელთებდნენ, — გოგირდის აბანოებსაც ეწვეოდნენ...

უფეხბურთოდ არც სკოლაში იყო ცხოვრება, ზაფხულობით კი მშობლიურ ლანჩხუთში მიემგზავრებოდა ხოლმე ჟორდანია, სადაც ჩასვლისთანავე შემოიკრებდა ჯანმაგარ ბიჭებს და საფეხბურთო ბრძოლაში აბამდა მათ.

1930-32 წლებში ო. ჟორდანია ლანჩხუთში მუშაობდა, იქაურ რედაქციაში. მაშინ ლანჩხუთში საკმაოდ გვარიანი გუნდი შეიკრა, რომელსაც ბიჭებმა კიმ-ი უწოდეს. კიმ-ი, რასაკვირველია, საკუთარი სახსრებით მოგზაურობდა ამხანაგური მატჩების ჩასატარებლად ფოთში, ბათუმში, მახარაძეში, ჩოხატაურში.

1934 წელს ო. ჟორდანია თბილისს დაუბრუნდა და უნივერსიტეტში შევიდა. სწორედ მაშინ ჩაეყარა საფუძველი დიდ საფეხბურთო ტრადიციებს უნივერსიტეტში და ეს გუნდი წლების მანძილზე ერთ-ერთი საუკეთესო იყო რესპუბლიკაში, მის რიგებში აღიზარდა გამოჩენილ ფეხბურთელთა მთელი თაობა. უნივერსიტეტში ფეხბურთის პიონერები იყვნენ ა. ელიავა, ო. ჟორდანია, რ. კაკსაძე, ვ. ჯიბლაძე, გ. გაგუა, შ. ჯოჯუა, მ. გულისაშვილი, ვ. ბერძენიშვილი, ვ. კინწურაშვილი, ბ. ნარსია, გ. ნადარეიშვილი, შ. ალანია, კ. გუნია, გ. ბოგატელო, გ. ეგიაზაროვი, ფ. ჯაფარიძე, შემდეგ წლებში კი — ა. ხარბედია, ტ. ჯორჯიკია, გ. ანდღულაძე, ბ. ჩიტაია, კ. კარტოზია, ი. გოგია, ქ. მუძლაძე, დ. შენგელაია, ვ. ძნელაძე...

სტუდენტი-ფეხბურთელები არც ზაფხულის არდადეგების დღეებში კარგავდნენ უქმად დროს. დაუყვებოდნენ შავი ზღვის სანაპიროს სოჭიდან და ნოვოროსიისკიდან, თამაშობდნენ მარიუპოლში, მელიტოპოლში, სტალინოში, უკან დაბრუნებისას კიდევ ერთ მატჩს ჩაატარებდნენ როსტოვში და ახალი შთაბეჭდილებებით აღსავსენი ბრუნდებოდნენ შინ. ეს ამხანაგური თამაშები ძალიან სასარგებლო სკოლა იყო ჩვენი ფეხბურთელებისთვის, რომლებიც გარკვეულ გამოცდილებას იძენდნენ რუსეთისა და უკრაინის გუნდებთან ხშირი ურთიერთობით, მათი სტილის გაცნობით.

1939 წელს ო. ჟორდანიამ მსაჯთა მოსამზადებელი კურსები გაიარა და არბიტრის წოდება მიიღო. მას შემდეგ მსაჯობა მის სამუდამო გატაცებად იქცა. დიდხანს, თითქმის მეოთხედი საუკუნის მანძილზე აქტიურად, მაღალი პროფესიული ცოდნით, დაუღალავად ემსახურებოდა იგი საფეხბურთო მატჩებს, ამასთან არავითარ შემთხვევაში არ მისცემდა საკუთარ თავს უფლებას ოდნავ მაინც მოედუნებინა ყურადღება, ზერელედ მოჰკიდებოდა ეგრეთ წოდებულ მეორეხარისხოვან თამაშებს, შეღავათი მიეცა ვინმესთვის. ჟორდანია იყო მომთხოვნი, პრინციპული, სამართლიანი მსაჯი, შეუვალი თავის გადაწყვეტილებაში, ამასთან, ჰქონდა თავისი, განსაკუთრებული მიდგომა ცალკეულ ფეხბურთელთა მიმართ. თვით ყველაზე უფრო თავაწყვეტილ, გამოუსწორებელ, უხეშ მოთამაშესაც კი მოუძებნიდა გასაღებს, დაარიგებდა, წინასწარ გაესაუბრებოდა, ან მინდორზე ეტყოდა ორიოდე საჭირო სიტყვას. მაგრამ თუ ეს არ გაჭრიდა, მერე კი დანდობა აღარ იცოდა, წესრიგის დამრღვევს წამითაც არ გააჩერებდა მინდორზე.

ბევრი კეთილისა და კარგის თქმა შეიძლება ოტია ჟორდანიაზე. იშვიათი ადამიანური თვისებებით დაჯილდოებულ კაცს კიდევ ერთი დაუფასებელი, ღირსშესანიშნავი თვისება აქვს — იუმორი. ყველგან და ყოველთვის, მის გარშემო მსუბუქი, ლაღი, მხიარული განწყობილების ატმოსფერო სუფევს.

აი, მაგალითად, ერთი შემთხვევა მისი მსაჯობის პრაქტიკიდან. ო. ჟორდანია საკავშირო პირველობის მატჩს არბიტრობდა ერევანში. თვითმფრინავმა დაიგვიანა და მას აეროპორტიდან სტადიონისკენ შიგ მანქანაში მოუხდა ფორმის ჩაცმა. ფორმა, რა თქმა უნდა, დაიჭმუჭნა, მოითელა, მაგრამ სხვა გზა არ იყო.

მატჩი ნორმალურად ჩატარდა, მსაჯმა მაღალი შეფასება დაიმსახურა გამსინჯავი კომისიისგან, რომელმაც საკონტროლო ბარათში შესაბამისი შენიშვნები შეიტანა: უხეში თამაშის ფიქსირება — 5, საშიში თამაშის ფიქსირება — 5, ხელით თამაში — 5, თამაშგარე მდგომარეობა — 5. მაგრამ როცა საქმე მიდგა პუნქტზე — „გარეგნული შეხედულება", კომისიის წევრებმა ახედ-დახედეს ოტიას ჩაცმულობას, თავი გაიქნიეს და დაუწერეს 3-ანი.

ჟორდანიამ ისტიბარი არ გაიტეხა:

— გარეგნულ შეხედულებაში თქვენ ალბათ არ მოგწონთ ჩემი ნიკაპი (ჩვენს მეგობარს მართლაც ზომაზე მეტად გრძელი ნიკაპი დაჰყვა დაბადებით. — ბ. ქ.), მაშინ რატომ მიწერთ სამიანს, დამიწერეთ ის, რაც ნიკაპისთვის მეკუთვნის — ორიანი!

კომისიის წევრებს გაეცინათ და სამიანი ერთბაშად გადააკეთეს... ხუთიანად.

ნაყოფიერ მუშაობას ეწეოდა ჟორდანია როგორც მწვრთნელი ჯერ უნივერსიტეტში, შემდეგ, თბილისის ცნობილ 35-ე სკოლაში, ბათუმის „დინამოში". განსაკუთრებული სითბოთი იხსენებს იგი 35-ე სკოლაში მუშაობის იმ პერიოდს, როცა იქ აღიზარდა მთელი პლეადა გამოჩენილი ქართველი ფეხბურთელებისა, რომლებმაც საქვეყნოდ გაითქვეს სახელი, როგორც ტყავის ბურთის ბრწყინვალე ოსტატებმა. მათს აღზრდაში ოტია ჟორდანიასაც მიუძღვის დიდი წვლილი.

ქართული ფეხბურთის ერთგულმა მსახურმა და მოამაგემ ოტია ჟორდანიამ 60 წელს მიაღწია, მაგრამ წლები ზოგისთვის მძიმე ტვირთია ამ ხანში, ზოგისთვის კი მხოლოდ უმნიშვნელო საპასპორტო დეტალი. ო. ჟორდანია; საკავშირო კატეგორიის საპატიო მსაჯი, ფიზკულტურისა და სპორტის წარჩინებული მუშაკი, ახლაც რესპუბლიკის საფეხბურთო ცხოვრების ფერხულშია ჩაბმული, ხელმძღვანელობს თბილისის მსაჯთა კოლეგიის საქმიანობას, არის საკავშირო გამსინჯავი კომისიის წევრი, აყალიბებს ბავშვთა გუნდებს, გამოჰყავს ისინი სარბიელზე, ატარებს მსაჯთა საკვალიფიკაციო სემინარებს, სინჯავს პერსპექტიულ მოთამაშეებს.

60 წელი! ბევრია თუ ცოტა? გააჩნია ვისთვის. ოტია ჟორდანიას ეს წლები ჯერ არაფერში ეტყობა და დარწმუნებული ვართ: ხვალ რომ იმსაჯოს ოტიამ საკავშირო ჩემპიონატის კალენდარული მატჩი, გამსინჯავი კომისია ყველა პუნქტში „ხუთიანს" დაუწერს, მათ შორის — „გარეგნულ შეხედულებაშიც"!

ბ. ქორქია.

* * *

სურათზე: ასეთი პრინციპული იყო მინდორზე ო. ჟორდანია. მისი ჟესტი კატეგორიული და შეუვალია.

ახალი ამბები-73

● ვინიპეგი, 23 აპრილი. მიუნხენის ოლიმპიადის ჩემპიონის, მოსკოველი ვ. ვასინის გამარჯვებით დამთავრდა კანადის ამ ქალაქის აუზში გამართული წყალში მხტომელთა შეჯიბრება. გამარჯვებულმა დააგროვა 554,55 ქულა. მეორე იყო ამერიკელი მ. ფინერანი — 518,22, მესამე კი ვ. სტრახოვი (მოსკოვი) — 509,01. ქალებში იმარჯვა მ. იანიკემ (გდრ) — 362,43. მან 15,15 ქულით აჯობა მიუნხენის თამაშების ჩემპიონს, შვედ უ. კნაპეს.

● **მოგადიშო, 23 აპრილი.** სომალის რესპუბლიკის ამ ქალაქში გაიმართა კალათბურთელ ვაჟთა გუნდების საერთაშორისო შეხვედრა. ადგილობრივი კლუბის „ჰორსაიდის" სპორტსმენებმა უმასპინძლეს მოსკოვის ცსკა-ს. მატჩი მოიგეს სტუმრებმა — 53:38.

● *ბუქარესტი, 23 აპრილი. მეგობრული არმიების თავისუფალი სტილის მოჭიდავეთა აქ გამართული საერთაშორისო ასპარეზობა დამთავრდა საბჭოთა წარმომადგენლების ტრიუმფით. მათ ექვსი პირველი ადგილი მოიხვეჭეს. ესენი არიან: მ. ყულიევი (ბაქო), ი. კულემოვი (კიევი), ვ. მარკელოვი (ყაზანი), ი. გუსოვი (ორჯონიკიძე), ბ. ტუნგაევი (გროზნო) და ვ. კაპოშკინი (მოსკოვი).*

● **დაიტონა-ბიჩი (აშშ),** 23 აპრილი. ფლორიდის შტატის ამ ქალაქში მოწყობილ მძლეოსანთა საერთაშორისო შეჯიბრებაში მიუნხენის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონმა მარათონში, ამერიკელმა ფ. პორტერმა მოიგო 4-კილომეტრიანი რბენა ასეთი შეჯიბრებისთვის სარეკორდო დროში — 19.50.

● სვანსტეინი, 23 აპრილი. შვეციის ამ პატარა ქალაქში ერთმანეთს შეხვდნენ ევროპელი მოთხილამურეები. 18-კილომეტრიანი რბოლა მოიგო 1970 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორმა გ. გრიმერმა (გდრ) — 53,47. ქალები ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ 6 კილომეტრზე რბოლაში. აქ პირველი იყო ფინელი სპორტსმენი პ. კუნტოლა — 20,32.

● **პარიზი, 23 აპრილი.** დამაჯერებელი გამარჯვება მოიპოვეს საბჭოთა ველოსიპედისტებმა სარტის დეპარტამენტის გზებზე გამართულ მრავალდღიან ველორბოლაში. საბჭოთა გუნდმა 36:50.10 აჩვენა. II ადგილი დაიკავეს პოლონელმა სპორტსმენებმა — 36:52.47. პირად პირველობაში ყველას აჯობა მოსკოვის ოლქის სპორტსმენმა ნ. გორელოვმა — 12:03.31.

● *ლორენსი, 23 აპრილი. აშშ-ს ამ ქალაქში გამართულ მძლეოსანთა ასპარეზობაში ერთბაშად ორმა ბირთვის მკვრელმა გადალახა 21-მეტრიანი ზღვარი. ესენი იყვნენ მიუნხენის ოლიმპიადის პრიზიორი ჯ. ვულდსი და ო. ფოიერბახი (ორივე — აშშ). გაიმარჯვა ფოიერბახმა — 21,09 მ. ვუდსის შედეგია 21,01 მ.*

ამერიკელები მოუთმენლად ელიან

დღეს სსრ კავშირის კალათბურთელთა საკლუბო ნაკრები ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაემგზავრება. საბჭოთა სპორტსმენები კალათბურთის სამშობლოში 6 ამხანაგურ შეხვედრას ჩაატარებენ.

აი, ვინ დაიცავს საბჭოთა ნაკრების ღირსებას ამ ტურნეში. ლენინგრადელები ა. ბელოვი და ი. დვორნი, მოსკოველები — ა. ბოლოშევი, ა. ჟარმუხამედოვი, ი. ედეშკო, თბილისელი მ. ქორქია. როგორც ხედავთ, გაემგზავრება მიუნხენის ოქროს გუნდის მხოლოდ ექვსი წევრი. დანარჩენები ახალგაზრდები არიან: ი. სალუმეტსი (ტარტუს „კალევი"), ე. კოვალენკო (ცსკა), ა. სალნიკოვი (კიევის „სტროიტელი"), ა. გონჩაროვი (მოსკოვის „დინამო"), ა. შუკშინი (მინსკის რტი), ა. შალნევი (ვოროშილოვგრადის „ავტომობილისტი").

ამერიკელები გულმოდგინედ ემზადებიან სტუმრების მისაღებად. ბილეთები ყველა მატჩზე უკვე გაყიდულია. მომავალი შეხვედრებისადმი ინტერესს ისიც ზრდის, რომ ამერიკელებმა ეროვნული გუნდის მწვრთნელად დანიშნეს რ. კოუზი, რომელიც დიდხანს პროფესიულ კლუბებს ავარჯიშებდა.

ახალმა მწვრთნელმა ნაკრების შემადგენლობაში დატოვა მხოლოდ ოთხი ოლიმპიელი — დ. კოლინზი, თ. ჰენდერსონი, ჯ. ბრევერი და რ. ჯონსი. სამაგიეროდ, მან გუნდში მიიწვია სტუდენტთა ბოლო ორი ჩემპიონატის საუკეთესო მოთამაშე ბ. უოლტონი (სიმაღლე 210 სმ). ნაკრების დანარჩენი წევრების გვარები კალათბურთის მოყვარულთათვის არაფერს ნიშნავს. ისინი ეროვნულ გუნდში ახალბედები არიან: რ. ბეკაგენი, ე. დიგრეგორიო, ჯ. კარლი, გ. ლი, პ. მაკფარლენდი, ფ. საუნდერსი და ჯ. ოკსლეი.

სსრ კავშირის ნაკრები პირველ მატჩს 27 აპრილს გამართავს სოლტ-ლეიკ-სიტიში იუტის შტატის გუნდთან, ორი დღის შემდეგ კი ლოს-ანჯელესში აშშ-ს ეროვნულ ნაკრებს შეხვდება.

ამერიკული ტურნეს შემდეგ საბჭოთა კალათბურთელთა გუნდი შეივსება დანარჩენი ოლიმპიელებით და პერუს დედაქალაქ ლიმაში გაემგზავრება, რათა მონაწილეობა მიიღოს მსოფლიოს საკალათბურთო ფესტივალში.

ცსკა ისევ ლიდერია

ზაპოროჟიე, 23 აპრილი. დღეს აქ მოეწყო ხელბურთელ ვაჟთა საკავშირო ჩემპიონატის მესამე ტური.

მორიგი გამარჯვება მოიპოვეს ლიდერებმა. ცსკა-ს ხელბურთელებმა დიდი ანგარიშით (35:21) დაამარცხეს კიეველი თანაკლუბელები, ხოლო მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტმა აჯობა კრასნოდარის „უნივერსიტეტს" (37:21). სხვათა შორის, კრასნოდარელებისთვის ეს მეთექვსმეტე წაგებაა 17 შეხვედრაში. ერთი მატჩი მათ ფრედ დაამთავრეს.

შეუპოვარ ბრძოლაში ჩატარდა ზაპოროჟიეს მეტალურგიული ინსტიტუტის გუნდის შეხვედრა ტაშკენტის ფიზკულტურის ინსტიტუტის კოლექტივთან — 27:25.

სატურნირო ცხრილის სათავეში უწინდებურად ცსკა დგას — 28 ქულა. II ადგილზეა მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტის გუნდი — 26 ქულა.

რედაქტორის მოადგილე

ზ. ჯაფარიძე.

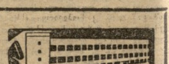

გაზეთი გამოდის ყოველდღე, გარდა ორშაბათისა და პარასკევისა.

რედაქციის მისამართი: თბილისი 380096, ლენინის ქ. 14, დეპეშებისთვის — თბილისი, „ლელო". ტელეფონები: რედაქტორი — 99-56-14, რედაქტორის მოადგილე — 93-97-51, პასუხისმგებელი მდივანი — 93-97-52, მასობრივ-ფიზკულტურული და მოსწავლე და სოფლის ახალგაზრდობის განყოფილებები — 93-97-55, სპორტული განყოფილება — 99-56-47, 93-97-53, ფეხბურთის განყოფილება — 99-81-71, ჭადრაკის განყოფილება — 93-97-57, წერილების განყოფილება — 93-97-54, მემანქანეთა ბიურო — 93-97-59, ფოტოლაბორატორია — 93-97-58, გამომშვები — 93-93-81, კორექტორები — 93-97-49.

ИНДЕКС 66448 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. ლენინის ქ. № 14. უე 11390